

Yttrande
2022-02-08
Justitiedepartementet
Ju2021/03785

Remissvar, betänkandet "Ett förbättrat system mot arbetskraftsexploatering m.m." (SOU 2021:88)

Yttrande

Hotell- och restaurangfacket, HRF, har under lång tid påpekat de missförhållanden och det utnyttjande av utländsk arbetskraft som finns på den svenska arbetsmarknaden. Vårt fackförbund har närmast dagligen mött personer som jobbar under hemska villkor och i rättslösa situationer som ingen människa ska behöva leva under.

De exempel och upplägg för utnyttjande som nämns i utredningen är sådana som HRF känner till sedan länge och som har påpekats i många sammanhang som HRF medverkat i.

Hotell- och restaurangfacket anser att många av förslagen i utredningen är bra men grundproblemet kvarstår, att företag och arbetsgivare har getts alldeles för stort inflytande över arbetskraftsinvandringen och arbetarna.

Det finns situationer och tillfällen där arbetskraftsinvandring behövs, exempelvis i bristsituationer. Frågan som HRF ställer sig är varför arbetsgivare anser att de har ett behov att rekrytera, till exempel restaurangbiträden, från andra sidan jorden. Mellan 2014 och slutet av 2021 har HRF hanterat 67 000 arbetskraftsinvandringsärenden. Arbetslösheten i besöksnäringen är hög och det är bekymmersamt att arbetsgivare menar att de inte kan hitta rätt kompetens inom landets gränser. I detta vilar ett stort ansvar på arbetsgivare att skärpa upp sina rekryteringsrutiner och de villkor som de erbjuder, även staten genom Arbetsförmedlingen har ett stort ansvar i att matcha arbetssökande med de jobb som finns i landet.

Utredningen innehåller ett antal förslag. Nedan lämnas synpunkter på de som är relevanta för HRF:

- **Myndighetssamverkan och gemensamma myndighetskontroller**

HRF instämmer i det finns goda skäl att invänta bland annat Delegationen mot arbetslivskriminalitets arbete.

- **Informationsutbyte mellan myndigheter**

Ökat informationsutbyte mellan myndigheter kan öka förmågan att förhindra exploatering. Det av stor vikt att detta utreds vidare. HRF förutsätter att när väl förslag läggs fram har det skett ett noggrant övervägande kring den personliga integriteten.

- **Information till arbetskraftsinvandrare**

HRF instämmer i att information är viktig, att den är lättillgänglig och pekar mot tydliga vägar för att få hjälp.

- **Upplysningskampanj**

HRF delar bilden och har sedan många år själv tagit ansvar genom att upplysa konsumenter och gäster, via tjänsten ”Schysta villkor”, om vilka arbetsplatser som har tecknat kollektivavtal och att det därmed finns verktyg för att motverka dåliga villkor.

- **Ett arbetstillstånd får vägras för arbete hos en arbetsgivare som brutit mot väsentliga regler**

HRF tillstyrker förslaget.

- **Bostad som tillhandahålls av arbetsgivaren**

HRF tillstyrker förslaget.

- **Inkomstnivå och anställningsgrad**

HRF instämmer inte i utredningens resonemang. Kollektivavtalet är den garanti som finns för schysta villkor och alla arbetare i Sverige oaktat var de kommer ifrån ska ha lön och villkor som minst motsvarar nivån i det kollektivavtal som finns på aktuellt område.

- **Skärpta straff m.m.**

HRF tillstyrker förslaget.

- **Skadestånd**

HRF instämmer i att skadestånd ska kunna ges.

- **Tiden för anställning vid så kallat spårbyte**

De som beviljas asyl ska självklart erbjudas all nödvändig hjälp men generellt ställer sig HRF tveksam till spårbyte.

Malin Ackholt
Förbundsordförande